

Arkiv: FE-00
JournalpostID: 19/105
Saksbehandler: Ørjan Raknes Forthun
Dato: 27.05.2019

Saksframlegg

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
	Fellesnemnda Alver	

Politiske organ og utval i 2019 - oppgave- og ansvarsfordeling i overgangen til ny kommune

Programansvarleg sitt framlegg til vedtak:

Saka vert tatt til vitande.

Bakgrunn:

Saka gjør greie for ein vurdering av dei formelle rammene rundt overgangen til ny kommune. Kva roller fellesnemnda, det nyvalde kommunestyret og dei enkelte kommunestyra skal ha i perioden frå valet hausten 2019 og fram til samanslåingstidspunktet.

Hensikta med saka er å avklare kva som må vere på plass før 01.01.2020 og kva som kan bli handtert av den nye kommunen. Saken vert lagt fram til orientering til fellesnemnda og kommunestyra og skal gi oversikt over kva saker fellesnemnda har ansvaret for, og kva saker fellesnemnda må forberede for det nyvalde kommunestyret etter kommunevalet hausten 2019. Saken ser også på ansvarsfordelinga mellom dagens kommunestyre og nytt kommunestyre.

Følgjande dokumenter er lagt til grunn i vurderinga:

- Forskrift om samanslåing av Lindås kommune, Meland kommune og Radøy kommune til Alver kommune.
- Intensjonsavtalen
- Mandat og reglement for fellesnemnda Alver kommune (sak 4/17 og vedteken i kommuestyra)
- Styringsdokument Alver kommune (sak 21/17)
- Politisk reglement for fellesnemnd og utval gjeldande samanslåing av Alver kommune (sak 22/17)
- Lov om fastsetjing og endring av kommune- og fylkesgrenser (inndelingslova)
- Lov om kommunar og fylkeskommunar (kommunelova)

Fakta

Fellesnemnda skal samordne og ta seg av førebuinga av samanslåinga, jf. inndelingsloven § 26. Her kjem det mellom anna fram at fellesnemnda skal ta seg av det førebuarbeidet med økonomiplan og budsjett for det første driftsåret etter iverksettinga av ny kommune, og i sin virkeperiode gje uttale til departementet om årsbudsjett og økonomiplan i verkeperioden for dei kommunane samanslåingsprosessen gjeld. Dette har vert følgd opp av

fellesnemnda for Alver kommune både i 2018 og 2019. Ut over dette, skal arbeidsoppgåver og fullmakter for fellesnemnda fastsetjast i reglement.

Det kjem vidare fram at fellesnemnda sin funksjon vert avslutta når det nye kommunestyret er konstituert etter reglene i kommuneloven. Det betyr at alt arbeid i fellesnemnda må vere avslutta før det konstituerande møtet planlagt til 17. oktober 2019. Siste møte i fellesnemnda er planlagt til 7. oktober.

09.09.2019 er det kommunestyre- og fylkestingsval. Fellesnemnda har ansvaret for gjennomføring av valet, og at valet skal gjennomførast som om samanslåinga allereie er gjennomført. Fellesnemnda har sett ned eit valstyre som er ansvarlig for sjølve gjennomføringa av valet. Nødvendige førebuingar er ivaretatt i eit eige prosjekt – Val 2019.

Konstituerande møte i kommunestyret

Når valet er gjennomført, skal det nyvalde kommunestyret bli kalla inn til eit konstituerande møte innan utgangen av oktober månad jf. inndelingslova § 27. (Satt til 17. oktober). Leiaren av fellesnemnda kallar inn (med minst 14 dagers varsel), og leier møtet inntil ny ordfører er vald. Elles gjeld reglane i kommunelova § 17, 1 og 2 for det konstituerande møtet. Dette betyr at i det konstituerande møtet skal kommunestyret som første sak ta stilling til om kommunestyrevalet er gyldig, deretter velje formannskap, ordførar, varaordførar og kontrollutval. Av lova går det fram at det i møtet også bør veljast medlemmer av kommunale nemnder.

Det er lagt opp til at det nyvalde kommunestyret gjennomfører møter både i november og desember 2019 for å fatte alle vedtak som er nødvendig for at den nye kommunen skal vere operativ 01.01.2020. Mynde til det nye kommunestyret og underliggende utval gjeld den nye kommunen. Avgjerder som er fatta av nytt kommunestyre eller underliggende utval vil i utgangspunktet ikkje ha rettsverknad overfor dei eksisterande kommunane og vil ikkje ha formell verknad/kunne setjast i verk før etter at den nye kommunen formelt er etablert 01.01.2020.

Eksisterande kommunar

Etter inndelingsloven § 27, andre ledd skal funksjonsperioden for kommunestyra i dei kommunane som skal slås saman vare fram til samanslåingstidspunktet, altså fram til 01.01.2020. I rundskriv H-10/5 til inndelingslova går det fram at fungeringsperioden for kommunestyra i dei opphavlege kommunane blir forlenga i to månader, og at det nyvalde kommunestyret ikkje kan gjera vedtak som bind dei eksisterande kommunane siste året. Tilsvarande må mynde og ansvar for dei sittande kommunestyra vere avgrensa til det som er nødvendig for å avvikle verksemda i dei eksisterande kommunane.

Lovpålagte utval, som bl.a. formannskap og kontrollutval, som er nødvendige for å ivareta avviklinga, må formelt vidareførast ut 2019. Underliggende utval si mynde blir avgrensa til det som er nødvendig for å avslutte de eksisterande kommunane da deira fullmakter er utleda frå kommunestyret sine fullmakter/mynde. Det er på det nåverande tidspunkt ikkje avklart kva konkrete saker som eventuelt må handsamast i dei politiske organa i dei eksisterande kommunane i denne perioden.

Beredskap

Det pågår eit arbeid med å utarbeide av risiko- og sårbarheitsanalyse for Alver kommune. Med bakgrunn i denne skal det bli utarbeida ein beredskapsplan. Arbeidet skal være ferdigstilt i løpet av 2019, og det skal vere gjennomført ein øving (av planen) hausten 2019 i samarbeid med Fylkesmannen.

Kommunenes beredskapsplikt er heimla i lov (Lov om kommunal beredskapsplikt) og forskrift. Dei avgjerder og vedtak som kommunal kriseleiing fattar i ein beredskapssituasjon må være fatta av kompetent mynde (jfr. Kommuneloven og lov om kommunal beredskapsplikt). Dette inneberer at dei

beredskapsorganisasjonar (eks kriseleieing) som Radøy, Meland og Lindås har i dag må vere funksjonelle fram til 31/12 2019.

Saker til behandling i det nyvalde kommunestyret:

Fellesnemnda har som ei viktig oppgåve å førebu arbeidet med saker som det nyvalde kommunestyret må handsame før 01.01.2020 slik at den nye kommunen kan være operativ frå samanslåingstidspunktet. Utover dei obligatoriske sakene i konstituerande møte må kommunestyret før 31.12.2019 handsame følgjande saker:

- Nye satsar for offentlege avgifter, gebyr- og betalingssatsar (vert førebudd av fellesnemnda gjennom arbeidet med forslag til handlings- og økonomiplan).
- Årsbudsjett og økonomiplan for det nye kommunestyret (vert førebudd av fellesnemnda gjennom arbeidet med framlegg til handlings- og økonomiplan).
- Godkjenne politisk reglement, reglement for godtgjersle, andre reglement og framlegg til delegeringsreglement som vert handsama og vedteken av det nye kommunestyret. (Vert førebudd av fellesnemnda gjennom etablering av ulike prosjekt, bl.a. prosjekt Politisk styringsstruktur og lokaldemokrati som utarbeider forslag).
- Foreslå framtidig revisjonsordning for den nye kommunen. (Er vedteke.)
- Fellesnemnda skal sørge for at samansettinga av forliksrådet til kommunen er i samsvar med domstolova § 27 og § 57 i perioden frå samanslåingstidspunktet til nytt forliksråd trer i funksjon. Fellesnemnda kan slå fast at funksjonstida for dei eksisterande forliksråda i kommunane skal vidareførast slik at den nye kommunen har to eller fleire forliksråd i ein periode.

Saker som *kan/skal* handsamast etter 01.01.2020

- Vedtekter og forskrifter som er gjeldande i Radøy kommune, Meland kommune og Lindås kommune skal fortsatt gjelde for vedkommande områder inntil nye lokale vedtekter og forskrifter er fastsatt av kommunestyret. Frist for fastsetting av nye vedtekter og forskrifter er 1. januar 2021, jf. Forskrift om samanslåing av Lindås kommune, Meland kommune og Radøy kommune.
- Rekneskap for 2019.
- Kommuneplanar og kommunedelplanar etter plan- og bygningsloven kapittel 11, inkludert arealdelen, gjeld inntil dei blir erstatta av nye planer som er vedtatt av det nye kommunestyret. Reguleringsplanar etter lovens kapittel 12 gjelder inntil dei blir erstatta av nye planer eller dei blir vedtatt oppheva, jf. Forskrift om samanslåing av Lindås kommune, Meland kommune og Radøy kommune.
- Fagplanar og temaplanar.
- Kommunikasjonsstrategi
- Forslag til ny eigarskapspolitikk skal slutthandsamast av kommunestyret i Alver kommune våren 2020. Det er vidare lagt til grunn at det nye kommunestyret samtidig skal behandle spørsmål om eventuelle endringar i selskaps- og samarbeidsstrukturen.
- Etter forskrift om samanslåing av Lindås kommune, Meland kommune og Radøy kommune vil Alver kommune i ein overgangsperiode frå 1. januar 2020 til 31. desember 2021 få unntak frå eigedomsskattelova slik at eigedomsskatteregima som gjaldt i Lindås kommune, Meland kommune og Radøy kommune vil kunne vidareførast for vedkommande område i overgangsperioden i den grad desse var i samsvar med eigedomsskattelova. Ved etterfølgjande endringar i eigedomsskattelova må dei vidareførte eigedomsskatteregima innrettast i samsvar med lovendringane.

Dei vidareførte eigedomsskatteregima kan justerast i løpet av overgangsperioden i den grad den tidligare kommunen kunne gjort dette innanfor rammene av eigedomsskattelova, og formålet er gradvis å oppnå harmonisering av regelverket innad i den nye kommunen.

Frå og med 1. januar 2022 skal eigedomsskatten i Alver kommune vere harmonisert og i tråd med eigedomsskattelova.

Etter intensjonsavtalen skal eigedomsskatten i Alver kommune harmoniserast frå 01.01.2020 ved bortfall av eigedomsskatt på hus og hytte.

Vurdering

Samanslåingsprosessen inneber mange prosesser og prosjekter som må til for å få på plass nye Alver kommune og å få harmonisert tenestene den nye kommunen skal levere. Teneste vil i stor grad bli vidareført slik dei er i dag i den enkelte kommune. Nokre saker vil vere av ein slik karakter at dei må handsamast politisk. Dei fleste organisasjonsprosjekta er no i planleggingsfasen. Når denne fasen nærmar seg slutten vil det kome fram om det er saker knytt til samordning av tenestene som krev politisk handsaming. Programansvarleg vil løpande legge fram slike saker for fellesnemnda og seinare kommunestyret i Alver kommune.

I samsvar med inndelingslova vil ansvaret og fullmaktene til dei eksisterande kommunestyra vere avgrensa til det som er nødvendig for å avslutte verksemda i dei eksisterande kommunane.

Programansvarleg tilrår derfor at kommunestyra etter valet hausten 2019 berre fremmer heilt nødvendige saker - også for å unngå å belaste de avtroppande administrasjonane med nye oppgåver i denne perioden.

Saker som blir tatt opp som gjeld investeringar må vere innarbeida i vedteken handlings- og økonomiplan, og etter at det nyvalde kommunestyret er konstituert skal det ikkje bli tatt opp nye saker i dei gamle kommunestyra som får økonomiske eller juridiske konsekvensar for den nye kommunen.

Når det gjeld dei sakene fellesnemnda førebur og legg fram for det nyvalde kommunestyret vil programansvarleg peike på at det nyvalde kommunestyret ikkje kan utsette eller gjere endringar som medfører at den nye kommunen ikkje har et gyldig vedtak frå og med samanslåingstidspunktet den 01.01.2020. Det er svært viktig at den nye kommunen har alle vedtak og regelverk på plass som er nødvendige for å kunne utøve myndighet som ny kommune frå første dag.